№ 31 მთავრობის მოამგე უოველდღიური გაზეთი ფასი 20 მან. ხუთშაბათი, თებერვლის 10 1921 წ.

საქართველოს რესპუბლიკა

საქართველოს მთავრობის უოველდღიური გაზეთი
(ოფიციალური და არა ოფიციალური განყოფილებით)

საქართველოს რესპუბლიკა

გაზეთი ღირს თვეში 500 მან., ცალკე ნომერი ყველგან 20 მან. განცხადების ფასი 1-ჯ გვ. პეტიტის სტრიქ. 20 მან. 1-ზე გ. 15 მან. სამკვლიერო განცხ. ზეციფრებიანი ზომის (15—2) 500 მ., განცხადებების დაბარების 260 მ. სასამართლო. უწყ. განცხადებანი 600 მ. წინია განცხ. დაბეჭდვა ღირს ნიშნის ფეტი 20%, რედაქციის და კანტ მისამართი: ტფ., ბარონის ქ. № 6. ტელეფ. 1—82

სახელმწ. თეატრი.

ოპერა.

ხუთშაბათს, 10 თებერვალს

„ქარნავალი"

მორკინის და პოეტკაის მონაწილეობით პარასკევს, 11 თებერვალს „თაისი" კვირას, 13 თებერვალს „დონ-ჟუანი", ორშაბათს, 14 თებერვალს „გუგენოტები". დასწყისი 8 საათზე. 6 1—1

ტუიბულის მაღარობების კომიტეტი

ამით აცხადებს, რომ ამა წლის 15 თებერვალს, დილის 12 საათზე კომიტეტის სხდომაში—რუსთაველის პროსპექტი № 34, დანიშნულია

შეჯიბრება

მაღაროებისათვის საქონლის 1.200.000 ღერ სრულზომიან აგურისა და 78.000 ღერ მარსელის კრამიტის დამზადების შესახებ.

წერილობითი განცხადება შემოტანილ უნდა იქნეს დახურულ კონვერტებით. დაწერილებით პირობების მიღება შეიძლება ტფილისში—მთავარ კანტორაში, რუსთაველის პროსპექტი № 34 და ტყიბულში—ქვანაშირის მაღაროების კანტორაში. 37 2—2

სამტრედიის სარკინიგზო სახალხო გვარდიის შტაბი

იწვევს

მემანქანეს ქართულ ენაზე. ჯამაგირი 3.345 მან. თვეში სრული კომფორტებით და ტანსაცმელ ფეხსაცმელით.

(ტფ.) 1—1

გორის სამაზრო ერთობის გამგეობა

ამა წლის თებერვლის 15-დან ქ. სურამში, სამსწავლებლო სექციასთან, ხსნის მასწავლებელთა მოსამზადებელ ოთხ-თვიან

პედაგოგიურ კურსებს

შემნენელებით, მიიღებიან ორივე სქესის ახალგაზრდანი, რომელთაც მიღებიათ განათლება არა ნაკლებ უმაღლესი დაწყებითი სასწავლებლის ანუ პროგიმნაზიის ოთხი კლასისა. მსმენელთ მიეცემათ ბინა, საწოლი და ერთი ფუთი ხორბალი თვეში. მსურველნი 15 თებერვლამდის უნდა ჩაეწერონ სემინარიის დირექტორთან ქ. სურამში. 507 3—1

ოზურგეთის სამაზრო ერთობის გამგეობა

ამით აცხადებს, რომ სამაზრო საერობო ყრილობის ხმოსანთა არჩევნები მაზრაში

დანიშნულია

მომდინარე წლის 6 მარტს

მაზრა გაყოფილია სამ საარჩევნო ოლქად: ოზურგეთის, ჩოხატაურის და ლანჩხუთის ოლქებად; ქალაქი ოზურგეთი, თანახმად ცნობილი საერობო დებულების დამატებისა წარმოადგენს ცალკე ოლქს.

საარჩევნო უბნად ალიარებულია თემი, ხოლო ტერიტორიით ფართო და გეოგრაფიული მდგომარეობით განსაკუთრებულ პირობებში მყოფ თემებში საარჩევნო უუთები, გარდა თემის ცენტრისა, დაიდგმება ზოგიერთ შორეულ სოფლებშიაც.

საარჩევნო სიები უკვე შედგენილი და გამოქვეყნებულია თემის გამგეობებში.

საოლქო საარჩევნო კომისიების თავმჯდომარეებად დანიშნულნი არიან: ოზურგეთის ოლქში—ერობის ხმოსანი ივანე ღლონტი, ჩოხატაურისაში ერობის ხმოსანი—იფთონ ცინცაძე და ლანჩხუთისაში—ერობის ხმოსანი ნიკოლოზ წილოსანი.

41 3—1

ოზურგეთის სამაზრო ერობის გამგეობა.

ოფიციალური განყოფილება.

განკარგულებანი

იუსტიციის მინისტრისა.

2 თებერვალი, 1921 წ., № 21.

რესპუბლიკის ა. წ. იანვრის 25-ს დადგენილებით დამტკიცებულია თანამდებობაზე სამხედრო პროკურორის ამხანაგის თანამდებობის დამსაზღვრელი ცხრილი მიხეილის ძე ტატიშვილი 1920 წ. თებერვლის 28-დან.

№ 22.

რესპუბლიკის მთავრობის ა. წ. იანვრის 25-ს დადგენილებით დამტკიცებულია თანამდებობაზე სამხედრო პროკურორის ამხანაგის თანამდებობის დამსაზღვრელი სერგო ლეონტის ძე გრიგოლია 1919 წ. თებერვლის 24-დან.

იუსტიციის მინისტრი ნ. არსენიძე.

იუსტიციის დეპარტამენტის დირექტორისა.

2 თებერვალი, 1921 წ., № 23.

დანიშნა: იუსტიციის სამინისტროს ბახეთანდის თანაშემწედ თანამდებობის დამსაზღვრელად სამინისტროს შტატ გარეშე კანცელარიის მოხელე ალექსანდრე ედიშერის ძე ჩიკოიძე ა. წ. თებერვლის 1-დან.

№ 24.

იუსტიციის სამინისტროს შტატ გარეშე დაჭერილებული კანცელარიის მოხელე ანა ალექსანდრეს ასული ლაზარევა ჩარიცხულ იქნების კანცელარიის მოხელედ და მიენიჭოს მას იუსტიციის სამინისტროს ბიბლიოთეკის გამგეობა. ა. წ. თებერვლის 1-დან.

№ 25.

განთავისუფლებულია თანამდებობიდან ქ. სტეფანწმინდის სამსაზურიდან: იუსტიციის სამინისტროს მოკარკი ალექსი პატიაშვილი ა. წ. თებერვლის 1-დან.

№ 26.

დანიშნის: იუსტიციის სამინისტროს მოკარკად სოფიო კიკაძეიშვილი ა. წ. თებერვლის 1-დან.

დეპარტამენტის დირექტორის

თ. ა. სიდამონ.

არა ოფიციალური განყოფილება.

დამფუძნებელი კრება

8 თებერვლის სხდომა.

თავმჯდომარეობს ალ. ლომთათიძე.

თავმჯდომარე ამცნობს დამფუძნებელ კრებას რესპუბლიკის სენატის თავმჯდომარე ბელიაშვილის გარდაცვალების და მოკლედ ახასიათებს განსვენებულის მოღვაწეობას და პირად თვისებებს. განსვენებული ბელიაშვილი, აზრის თავმჯდომარე, ეკუთვნოდა მოღვაწეთა იმ ჯგუფს, რომელიც ოთხმოცდაათიან წლებში გამოვიდა საზოგადო ასპარეზზე, ჩემი, მაგრამ შეტად ნაყოფიერი მოღვაწე იყო, მან თავისი წვლილი შეიტანა ჩვენი ერის გათვითცნობიერების საქმეში. განსვენებული, როგორც ოურისტს, ბადალი არ ჰყავდა კავკასიაში, ცხადია დამფუძნებელმა კრებამ ასეთ ადამიანს ჩააბარა რესპუბლიკის სენატის თავმჯდომარეობა, მაგრამ ბედმა არ ირგუნა მას დიდხანს სდგომოდა სათავეში ამ დაწესებულებას. აღსანიშნავია განსვენებულის პირადი თვისებებიც უშრომელი და ღრმა ქველმოქმედება და უდიდესი პატივისცემა ადამიანისადმი; ეი რა ახასიათებდა მას. ეი ასეთი პიროვნება დაჰკარგა ქართველმა საზოგადოებამ და გთხოვთ უეზე დგომით პატივისცეთ განსვენებულის ხსოვნა. დამფუძნებელმა კრებამ ფეხზე დგომით პატივისცა განსვენებულის ხსოვნას შემდეგ. მილობელ იქნა წონა სხდომაზე მიღებულ დეკრეტზე საპოლიო ტექნიკი.

შემდეგ გაგრძელდა მსჯელობა მთავრობის თავმჯდომარის განცხადების გამო მთავრობაში მომხდარ ცვლილებების შესახებ.

ივ. ლორთქიფანიძე (ს. რ.) აღნიშნავს ჩვენი მთავრი დებულება, რომელიც წარმოადგინეთ მთავრობის საწინაღმდეგოთ იყო ის, რომ მთავრობა უპასუხისმგებლოა; სხვა რომ არა იყოს, თვით ის ქმნილება, რომელიც მთავრობის განცხადების გამო სწარმოებს, ამტკიცებს, რომ ჩვენ არ გვყავს პასუხისმგებელი მთავრობა, ორი თვე ნახევარია რაც ეს ქმნილება გრძელდება და მთავრობას ამ ხნის განმავლობაში არ მიუღია დამფუძნებელი კრების დასტური ნლობა, მან არ დასვა ნდობის საკითხი. ამის თუ დაუშვებით იმ, ახალ „ეროზიელებს", რომელსაც ახალი „სხივი" აკეთებს (ნ. რამიშვილი——!) მართალია ეს თქვენ არ მოგწონთ, მაგრამ მართლდება ამბ: ლ. შენგელაის სატყვები, რომელიც მან სთქვა ხაფხულში: „ნ. რამიშვილი, როგორც შენაგან საქმეთა მინისტრი ანგრევს სახელმწიფოს და როგორც პარტიის დიქტატორი, ანგრევს სოც.-დემოკრატიულ პარტიას და თუ ამ პარტიის დანგრევამ მოგწყრო, მაშინ აშენდება ჩვენი სახელმწიფოო (სიცილი).

შემდეგ ორატორი ეხება შენაგან საქმეთა სამინისტროს და ამბობს: ბ. რამიშვილი არც პრეს-ს და არც დამფუძნებელი კრების საშუალებით ჩვენ არ გვტყობინებს თუ რა ხდება ამა თუ იმ მაზრაში, რესპუბლიკაში. რატომ არ გვეუბნებით ბ ილიაში მინც თუ რა ხდება აბაზაფში, ბათუმის ოლქში, რა სულის ქვეთებაა იქ და სხვ. შენაგან საქმეთა მინისტრი ემყარება მარტო რეპრესიულ ზომებს; აიღეთ თუ გნებავთ მოკლეჯე წყვრავის დატუსალება, რომელიც იყო კლების მორიგ გამგეთ. ის დატუსალეს სტუდენტთა სალამოს 26 იანვარს და განსაკუთრებულ რაზმში გაგზავნეს, იქ კი გაანთავისუფლეს, განა დასჭირდება ეს? განა დასაშვებია თვალის დაბეჭვდა?

ამიტომ საჭიროა შინაგან საქმეთა მინისტრმა მეტი ყურადღება მიაქციოს შინაგან საქმეებს. შემდეგ ორატორი ეხება იუსტიციის მინისტრის მოქმედებას და ასკვნის, რომ იუსტიციის მინისტრი იმას აკეთებს, რაც მას მოუპრიანება, ის ერივე სასამართლოს საქეებში მაინც, როცა ეს საჭირო არ არისო.

შემდეგ ილაპარაკა **ტერ-ხაჭატურიანმა** (დაშნაკ.) მან აღნიშნა, რომ თქვი, ქალაქი დერთობა თავის საკუთარ პოლიციას აწყობენ და ბრიდად არავითარ ანგარიშს არ უწევენ საერთო სახელმწიფოებრივ პოლიტიკას. ეს ემორჩილებიან ცენტრის განკარგულებას, მაგ. სიღნაღში ადგილობრივმა გვარდიის ზედამხედველობის ქვეშ დაიწყო სკოლის შენობა, ამის შესახებ მე მოვახსენე შინაგან საქმეთა მინისტრს ნ. რამიშვილს, მან პირადად განკარგულება, მაგრამ ის სისრულეში არ იქნა მოყვანილი.

ნ. რამიშვილი (შინაგან საქმ. მინისტრი). დამფუძნებელი კრების წევრნო! აქ თქვენ ელაპარაკეს მთავრობის უპასუხისმგებლობის შესახებ და საბუთად ის მოიყვანეს, რომ ათორი თვე ნახევარია, რაც კაბინეთ გრძელდება მთავრობის თავმჯდომარის განცხადების გამო მთავრობაში მომხდარ ცვლილებების შესახებ და ამის შემდეგ მთავრობას დღესაც არ აქვს ნდობა მიღებული დამფუძნებელი კრებისაგან. მე ვფიქრობ, რომ დამფუძნებელი კრების ყველა დეპუტატმა კარგათ იცის, თუ როგორ ხდება სხვა ქვეყნების პარლამენტში მთავრობის გამოსვლის აწყობ-დაწონვა. ის, რაც ჩვენში ხდება, არ მომხდარა არც ერთ ევროპის პარლამენტში. თქვენ იცით, რომ ამ კითხვის შესახებ არა თუ არ ყოფილა ისეთი ფრაქციაც, რომელსაც არ გამოეკვეთა თავისი აზრი, არამედ ზოგიერთი ფრაქციიდან სამმა ორატორმა ილაპარაკი. მართალია, ევროპაში ხდება დიდი ღღეები, მაგრამ იქ იციან მთავრობის მოქმედების პოლიტიკური აწონ-დაწონვა და არა პირადი, გაგონილი პოროების ტრიბუნაზე გამოტანა და ამაზე დაბურდავება პოლიტიკური საკითხისა. ამ რაგვარ ითხოვიან და ვისაკუთრებენ სოც.-ფედერალისტების ფრაქციიდან ეს მთავარი საკითხი, პოლიტიკური მხრივ, მთავრებულ და ამით კამათს თავისი მნიშვნელობა დაუკარგეს. ოპოზიციამ ძალიან კარგათ იცის, რომ მთავრობაში მომხდარ ცვლილებების შესახებ უმრავლესობის ფრაქციამ უკვე გამოატანა თავისი მსჯელი, დადგენილება და ეს დადგენილება დამფუძნებელმა კრებამაც უნდა მიიღოს, მაგრამ ისინი მაინც აწყობენებენ დაუსრულებელ კამათს და იცით რატომ? იმიტომ რომ უკვე მოაბლოვებულია სპარლამენტარი არჩევნები და მათ სურთ პატრიოტი კაპიტალის შეძენა. ლორთქიფანძემ აქ განაცხადა, რომ უპასუხისმგებლობას ისიც ამტკიცებს, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრი ყოველ-ჯ თვეში არ გვაქეთებს მოხსენებას იმის შესახებ, თუ რა ხდება ამა თუ იმ მაზრაშია. მე ვეკითხები ბ. ლორთქიფანიძეს: რომელ პარლამენტში ასეთი წესი მიღებული? თქვენ ვერ დამისახელებთ ვერც ერთ პარლამენტს, სადაც ასეთი წესი იყოს მიღებული. აქ ზედიდის მაზარ ახსნენ. მე მეკითხა, რომ მიეტანებათ იმისა, რომ ძალიან „გადმებულია" სოც. რევოლიუციონერთა ფრაქცია, მაინც ჭერ ყველაზე ის მაზრებს, სადაც მათ ფეხი მოიკიდეს მაშინ, როცა აქ ბატონობდენ სოც. რევოლიუციონერები, ბარემ-გლეხი იყო. (მეტი: მართალია) დღეს კი იმ მაზრებში ყანაღთი რიცხვი საგრძნობლად შემცირებულია. არასოდეს, თვით მეფის მთავრობის დროსაც არ ყოფილა ზედიდის მაზრაში ისეთი მცირე რიცხვი ყანაღთა, რო-

გორც ამ ქამად არის. სხვათაშორის მათუმზედაც იყო აქ ლაპარაკი მიუხედავად იმისა, რომ ძალიან ცოტა ხანია, რაც ბათომი ჩვენ ხელთ გვაქვს, იქ სამეფო გაუმჯობესება ეტყობა, ამას უცხოეთის პრესაც აღნიშნავს. შემდეგ მინიშნება აღნიშნეს, რომ არ ყოფილა არც ერთი შემთხვევა, რომ დამნაშავე მოხელე თავის ადგილზე დაგვეტოვებინოს და პასუხისგებაში არ მიგვიცეს ამის მაგალითის თქმენ ვერ დამისახელებთ. (ლ. შენგელაია ამბობს: კომისიაში). ბ. შენგელაია, ჭკოიტეთ თქვენს გვერდით რომ ზის ივანე გობერიას ამის შესაპებ და ის გეტყვით. ამუღლახის კომისიაის შესახებ ჩემთან მოვიდა ივანე გობერია და მე მაშინათვე გავეცი ბრძანება ამ საქმეთან კომისიის დაფაუენების შესახებ (შენგელაია: ის კომისიაი ებერა თავის თანამდებობაზე არ არის?).

არ არის (შენგელაია სასიამოვნოა).

შემდეგ მინისტრის მოქმედ მთავრობის დადგენილება კლუბების და ზოგიერთ თეატრების დახურვის შესახებ და აკვნის, რომ ქალრთულ კლუბთან არსებული თეატრი იყო კლუბის განყოფილება და მან განაცილდა კლუბის ბედით. რაც შეეხება კლუბს გვიდის ტაბაშირაძის, უნდა მოგახსენოთ, რომ ის დაპატრონებულ იქნა როგორც კლუბის გამგე, როგორც პასუხისმგებელი პირი და ეს დაპატრონება გამოიწვია მთავრობის დადგენილების დარღვევამ, რომელიც მოხდა კლუბის დარბაზში.

რაც შეეხება სიღნაღის სკოლის გვარდიის მიერ დაკავებას, მე მართლაც გვიდე განკარგულება მისი გაწთვისუფლების შესახებ და მე დღეს, პირველად მესმის ტერ-სტეფანიანცისაგან, რომ ის განკარგულება სისრულეში არ არის მოყვანილი, ყოველ შემთხვევაში მის შემდეგ ჩემთან არ მოსულა ტერ-სტეფანიანი და არაფერი უთქვამს. ამ წერილიანი კითხვის აქ გამოტანა მინდა არ ღირდა. მე ვცდები, რომ ყოველ დეპუტატს შეუძლია მოვიდეს სამინისტროში და თუ რაიმე ბოროტ მოქმედების აღმოაჩენს დაუყოვნებლივე იქნება მიღებული ზომები. სამინისტროს კარები არ არის და მხოლოდ იმ ვქილებისათვის, რომლებიც ბოროტ მოქმედებას იცავენ (ს. ქედია: ეს ასე უნდა იყოს).

აჭ ბ. ლორთქიფანიძემ სანქცია, რომ სოც.-დემოკრატია რამიშეიძლება დაანარია, ხოლო სოც. დემოკრატია სახელმწიფოს ანგრევსო. ამის შესახებ მე უნდა განვაცხადო, რომ სოც. დემოკრატიის პარტიის სახელმწიფო ჯერ არავის უნახავს და ვერც ოდესმე ნახავს (ტაში). ხოლო ესეიგისა უკვე დალუპეს ორი სახელმწიფო: ერთი რუსეთი და მორე ეროვანი, რომელსაც სოციალისტი მაანდეულ კაბინეტის შედგენა, მე მაშინვე განუცხადე ცრცხო საუბარში ერთერთ მთავრობის წევრს: ახლა დაიღება სოციალისტ-მენეკ. ჩემ სიტყვები გამართლდა.

აქ ქვეის ლაპარაკობენ პარტიული კაპიტალის შესახებ, მაგრამ მოსაკლი არ იქნებაო ხალხ ყველა მათ დაეშტერესებს თუ რა უნდა ადგილი არიან, ისინი და მთელ მათ გამოსცემს სათანადოთ დამტკიცებს (ტაში).

შემდეგ ილაპარაკა ნ. ცრცხანამ (რომელის სიტყვას შემდეგ დავბეჭდავთ), ს. კუდინა და ალ. ასათიანმა. შეტანილ იყო სოც. დემოკრატიულ ფრაქციის მიერ წარმდგომება კამათის შეწყვეტის შესახებ, მაგრამ თავმჯდომარემ განაცხადა, რომ მარტო კ. ნინიძეა ჩაწერილი. მაშინ სოც. დემოკ. ფრაქციიდან გაისმა ხმები: მაისცეთ ნინიძეს სიტყვა, მაგრამ ნინიძე დარბაზში არ აღმოჩნდა. ამიტომ ყველა დასკვნა კუნძა ეყარა სოც.-დემოკრატიული ფრაქციის მიერ წარდგენილ რეზოლუციას:

„მთავრობა რა მთავრობის თავმჯდომარის განცხადება მთავრობის ნაწილობრივ განახლების შესახებ, დასუფრებულ კიდე კრძალიულებს გამოსცემსო და გადადის მთავრ საკითხზე“.

კენჭი ყრის დროს ერთხელ დემოკრატიული ფრაქციის წინადადებაც ისეთი ბედისა იქნა, სოც.-ფედერ. სხდომის ბოლოს დასწყებ-ბაან.

უცხოეთი

კონფერენცია.

„ტანი“ იუწყება: მოსკოვში უკანასკნელ საბჭოთა – ანტანტის წარმომადგენლების რაკოვსკის და საბჭოთა რესპუბლიკის წარმომადგენლობა ლენინის და ტროცკის სახელით და ევროპული კონფერენცია შეკრების, რომლის მიზანი იყო ორივე მხარის თვალსაზრისის გაცნობა და ურთიერთ დაახლოება. ამ კონფერენციაზე ანტანტის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ ისინი მზად არიან დაიწყონ მოლაპარაკება ბოლშევიკებთან, თუ ეს უკანასკნელნი აღიარებენ ანტანტის ვალებს რუსეთის წინაშე და ხელს აიღებენ ბოლშევიკურ პროპაგანდაზე. ამ პირობებზე ანტანტის წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ ისინი მზად არიან დაიწყონ მოლაპარაკება ბოლშევიკებთან. ამ ცნობას ადასტურებს ის გარემოება, რომ ანტანტის წარმომადგენლები ამ დროს მოსკოვში იმყოფებიან.

ინგლისის ხელისუფლების ცვლილება.

„ტანი“ იძიებს, რა საკითხს რუსეთი ინგლისის შორის სავაჭრო დამოკიდებულების დადგენის შესახებ, სწერს: რუსეთის ახლანდელმა მმართველმა პირებმა ჩაიგდეს ძალა უფლება ხელში იმ პირობით, რომ მსოფლიო რევოლუციის გამოწვევით. ამ რევოლუციის მოსახდენად მათ შეიქმნეს დიდი ლაშქარი და მოაწყეს სხვა და სხვა ქვეყნებში კრემლის-ტური რაზმები. ამ ქამად საბჭოთა მთავრობა გამოუყვეთ ეკონომიურ მდგომარეობაში ჩაყარდა. და ამიტომ იგი ეძებს თანაშრომლობას უცხოთა კაპიტალისტებთან და დათმობებზედაც მიდის. მაგრამ ევროპამ უნდა უარყოს ბოლშევიკების წინადადება მანამ, სანამ ისინი არ აიღებენ ხელს მსოფლიო გადატრიალების პროგრამაიდან.

ანისეული პირობებში, ბოლშევიკების სურვილი საბჭოთა ხელშეკრულების დადებისა ჩვენ უნდა განვიხილოთ ან როგორც სრულ კაპიტულაციაა, ან როგორც მოხერხებული საშუალება მსოფლიო რევოლუციის მომზადებისაკენ მიმართული. და საბჭოთა მოღვაწეობა იზრუნონ რუსეთის ეკონომიურ აღორძინებაზე დაარა ეკონომიურ დანერგვაზე. თუ საბჭოთა მთავრობის სასარგებლოთ უნდა აღიარონ ბოლშევიკებმა, რომ მსოფლიო რევოლუციის დღევანდელ პირობებში განუხორციელებელია და რომ იგი, ევროპის დღევანდელ პირობებს სრულიათად არ ეგუება.

სერბიელების და მთაშველების შეტაკება.

„დეიორნალედი-ტალია“ იუწყება: სერბიელებსა და მთაშველებს შორის მომხდარი შეტაკება სკუტარის რაიონში მომხდარა. მიუხედავად იმისა, რომ მთა“ შველები შედარებით სერბიელებთან ცოტათ იყვნენ შეიარაღებულნი, ისინი მაინც დამარცხდენ და გაიფანტნენ. მსხვერპლი 120 კაცს ყურის.

მდგომარეობა კიევში.

„ტანი“ ბეჭდავს ვარშავიდან მოსულ კორესპონდენციას კიევის მდგომარეობის შესახებ. თანახმად ამ ცნობებისა კიევი ყოველ მხრივ ალყაშემორტყმით არის შემორტყმული. ალშოსავლეთით ალყაშეუვლებმა ვასკოვი და რადომისლი დაიკავეს რკინიგზის რაზმებმა დაიკავეს კიევთან 25 ვერსტის მანძილზე მდებარე პოზიციები, ჭურვინელები დაუნდობლათ ცდილებ ბოლშევიკებს.

ირლანდიაში.

სინფეინერების წარმომადგენლებმა ინაბეჭდეს ლიდ ჯორჯი და მასთან ირლანდიის მდგომარეობის შესახებ ისაუბრეს. ლიდ ჯორჯმა კატეგორიულათ განაცხადა, რომ იგი მხათად წვადეს ყოველ გვარ დათმობაზე მაგრამ თემთა პალატა წინააღმდეგია ირლანდიის რესპუბლიკის ცნობისა. ლიდ ჯორჯის განაცხადა, რომ დღე ბრიტანეთს შეძლია მხოლოდ ირლანდიისთვის ავტონომიის მინიჭება.

უმუშევრობის საკითხი.

„ტაიმსი“ იუწყება: იანვრის 11 შეხდგა კრება ტრედ უნიონთა საპარლამენტო კომიტეტისა და ინგლისის მეშვთა პარტიის აღმასრულებელი კომიტეტისაო. კრებაზე განხილულ იქმნა მთავრობასთან ურთად მუშობაზე და მასთან ერთად უმუშევრობის წინააღმდეგ ბრძოლაზე. ამ ბრძოლაზე გამოსულნენ ამ მიწერ-მოწერისა, რომელიც არსებობდა შრომის მინისტრსა და შრომის დეპარტამენტს კომიტეტის შორის თათბირება დაიდენა სამშაო დღის შემცირება, რომ მასზეც ამ გზით საშუალება უმუშევარ მუშებს დაიკავონ ადგილი სხვა ხელობებში. ამასთანავე შეხდა თათბირი ვაჭრობებრივ მრეწველთა საბჭოსა და მრეწველთის წარმომადგენლობის შორის. მთავრობის წარმომადგენელმა საბჭოთა დღის შეკვრება და ჯ მკრების დაკლება მოითხოვეს. ამის წინააღმდეგ გაილაშქნენ მუშებმა და ღილიშნეს, რომ მათ ისედაც ძლიერ მცირე ჯამაგირი ეძლევათო.

ბრიანმა ალმოსავლეთ პოლიტიკის შესახებ.

ბრიანმა 20 იანვარს დეპუტატთა პალატაში წაიკითხა დეკლარაცია ალმოსავლეთის პოლიტიკის შესახებ. დეკლარაციაში ნათქვამია ალმოსავლეთში შექმნილი მდგომარეობა განსაკუთრებით საფუძველიანია საფრანგეთისთვის. მოკავშირეთა შორის ალიოსავლეთის საქმეებზე საბჭოთა ერთი დიდებითად ანარი არსებობის. მოლაპარაკება მიმდინარეობს საერთოდ მეგობრულ ტონით. ჩვენ სრულიადაც არ გვაეიჩვენებია რომ რუსეთის რევოლუციის დასაწყისში დიდი მსჯელობა მოეწყო ქაჯაზონის. რუსეთში ის გეულწყვეტლად დაღვარა სისხლი რომ ჩვენ არ შეიძლებ არ თანაუგრძნოთ, მაგრამ ჩვენ როგორც სხვა სამეულწოდ არ შეეძიძლია ვიცნოთ საბჭოთა მმართველობა. ჩვენ რუსეთთან არ აღვადგენთ დამოკიდებლობას და საერთო ურთ ერთობას მანამდე ვიდრე მოსკოვში არ დამყარდება ისეთი წეს-წყობილება რომელიც სრულიად შეესრულებით იქნება რუსეთის ხალხის ცხოვრებასთან, ბოლშევიზმი რუსეთის საქმეა, რომელზედაც ეს ჩვენ უნდა მას და დარჩება თვის კანონიერ საზღვრებში და გავნებს თვის საქმეს როგორც ამას უკანონებს რუსეთის შინაური ცხოვრება, მაგრამ ჩვენთვის შეუძლებელია დავუშვათ რომ რუსეთმა გადმოლახა მოკავშირეთა და სხვა საბელშევიკოთა საზღვრები და ომისტერიის თავისი პოლიტიკის დავსვრება.

დეპეშები

(საქართველოს დეპ. სააგენტო).

ფარაზული ცნობები

კომენტიზმის წინააღმდეგ.

ალაპში ტარის სოციალისტთა ფედერაციის კონგრესმა 35 მხით 28-ის წინააღმდეგ უარი განაცხადა კომენტიზმის აღიარებაზე და უარყო ალტერტ ტომას წინადადება ტარნის დეპუტატის გადადგომის შესახებ.

განხეთქილება ბოლშევიკთა შორის.

თანახმად რუსეთიდან მიღები ცნობებისა ბოლშევიკთა მართველ წრეებში განხეთქილება თანდათან იზრდება. ლენინს, რომლის პოლიტიკა თანდათან უფრო ზომიერი ხდება, მხარს უჭერენ უმთბერესად ზინოვიევი, კამენევი, კამენევის ლაშოსვეი და პეტროგრადის. „პრასნაია გაზეტა“ გამოსტრას ამ ჯგუფის შემადგენლობას. ტროცკი, რომელიც ამ მიდის არავითარ დათმობაზე, ეყრდნობა პუპარინის ჯგუფს. „დემოკრატიულ ცენტრალიზმის“ მომხრე მაღშევიკები მოითხოვენ, რომ მათ მომხრეთა უმეტესი ნაწილი არჩეულ იქნებს, როგორც კომისართა, ავარიული ეკონომიურ საბჭოში, „პრავდა“ იუწყება: მოსკოვის აღმასრულებლმა კომიტეტმა ლენინის წინადადების მიხედ 22 ხმა და წინააღმდეგ კი მხოლოდ 9.

ალმოსავლეთის საკითხი.

გაზეთი „ჟურნალ დე-დება“ სწერს: ლონდონის კონფერენციი უეჭველათ უნდა შესდეს, რადგან უნდა ვანიხილოთ ახლო აღმოსავლეთის საკითხი და გადასინჯოთ გერმანელების თანდასწორებით ის საკითხი, თუ როგორ მოიყვანონ სისრულეში პარიზის დადგენილებანი; თუ გერმანელები არ გააგზავნიან დელეგატებს ლონდონში, ცხადია, რომ ლონდონის კონფერენცია ავსებით მიიღებს პარიზის დადგენილებებს. ეს ეჭვსულოვნებები გერმანიის მთავრობის, რომელიც ლიდ-ჯორჯის ბ გრაფი სფორკის სტატეების შთაბეჭდილების ქვეშ არის, დიდ სფერებელში ჩაიგდებს. მაგრამ საქმეთა, რომ გერმანიის მთავრობამ დაუჯეროს მემორანდუმ პარტიების წარმომადგენლებს და არ გააგზავნოს თავისი დელეგატები ლონდონის კონფერენციაზე.

გერმანული ცნობები.

ბელგიის უფლებები.

ბელგიის მთავრობამ ბერლინში გააგზავნა ნოტა, სადაც იგი უარს აცხადებს ვერსალის ხელშეკრულების ძალით მისთვის მინიჭებულ უფლებაზე გერმანული მოქალაქეთა სატყვიებლის ჩაშორ ქვეის შესახებ.

გერმანის ხელშეკრულების გარშემო.

გერმანიის უფლებაჩეს უარყოს პარიზის დადგენილებანი, რომელთაც ეკ ეს დადგენილებანი ეწინააღმდეგება ვერსალის ხელშეკრულების პრობაზეს, მაგრამ ამავე დროს გერმანიის კონტრრევოლიციანი არ უნდა გამოცოიდეს ამ ხელშეკრულების ფარგლებიდან. ყოფილმა მინისტრმა რანტუმ ამ ბრძანებულებით ერთ-ერთ კორესპონდენტს განუცხადა: იმედი მაქვს რომ ფხიერი ბრი გაიმარჯვებსო.

ანგორა და ანტანტა

ოსმალეთის დიდი ეროვნული ყრილობის მთავრობის საგარეო საქმეთა კომისარმა საქართველოში და ადერბეიჯანში მყოფ ანგორის წარმომადგენლობას აცნობა, რომ მან რუსეთის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარს ჩიჩერინს შემდეგი ნოტის ასლი გაუგზავნა. „ბატონო კომისარო, მაქვს პატივი გაცნობოთ თქვენ ის ახალი ნოტა, რომელიც გაუგზავნეთ ჩვენ ანტანტის სახელმწიფოებს“: 1921 წლის 29 იანვრის თარიღით ცნობას დამატებათ, მაქვს პატივი ფორმალდგინო თქვენს საყურადღებოთ შემდეგი: ბსოლოდ ოსმალეთის დიდი ეროვნულ ყრილობის მთავრობას აქვს უფლება განაკუთ და იღალაშკოს ოსმალეთის სახელით. თავისუფლათ და კანონიერათ არჩეული დიდი ეროვნული ყრილობა არის ოსმალეთის ხალხის ზედის ერთად ერთი გამგებელი. თვით მისი დაარსება და ორგანიზაციი საფუძველეი ეიცნობით თქვენ 1920 წლის მაისის დასასრულს. ვეყრდნობით ის ამას, მაქვს პატივი გაცნობოთ, რომ ყოველ გვარი იმ საკითხის განხილვა და გადაწყვეტა, რომელიც ოსმალეთს ეხება, შეიძლება მხოლოდ ოსმალეთის კანონიერ მთავრობას საშუალებით. ვეყრდნობით ის უნდობობასა, რომელსაც ოწვევს ჩვენში სვერის ხელშეკრულების შემქმნელთა ინიციატივა, ჩვენ, რომლებიც ვხელმძღვანელობთ ეროვნული სურვილით—მოუთოთ მოლ კატაბრობის ტანჯვას, გულწრფელათ შეეწევით ხელი შენდობიანობის აღდგენას. ვართ რა დარწმუნებულნი ეგრთის საზოგადოებრივ აზრის სამართლიანობაში, დიდი ეროვნული ყრილობის მთავრობა აცხადებს, რომ იგი მზათ არის გააგზავნოს თავისი რწმენებულები ლონდონის კონფერენციაზე, თუ მოწვევა ამ კონფერენციისა მომართული იქნება პატრიარხი დიდი ეროვნული ყრილობის მთავრობისადმი. წინადადებაც შემთვევაში პასუხისმგებლობას იქ გეულებრობის გამო, რომელიც შეიძლება მოყვეს ანტანტის ასეთ საქციელს, ჩვენ ვაკისრებთ მოკავშირე სახელმწიფოებს, რასაც მიიწევც ისტორიის წინაშე ამ ნაბიჯის მნოყვანი ავტორიტეტი აზარი.

ბეკერ სამი, ოსმალეთის დიდი ეროვნული ყრილობის მთავრობის საგარეო საქმეთა სახალხო კომისარი. ამ ნოტის ასლი გადაეგზავნა ყველა მთავრობებს.

სპარსეთის საკონსულო ფუძე

თანამედან სპარსეთის საკონსულოში ტეგერანიდან მოსული ცნობებით შუა მარტში განზრახულია სპარსეთიდან ინგლისის ჯარის ევაკუაციის მიხედვა. სათანადო განცხადება სპარსეთის მთავრობას ბრიტანეთის სარდლობამ გაუგზავნა. ინგლისის ჯარების სპარსეთიდან მუსოატაშიდან გაიყვანენ.

რკინის გზით მიმოსვლის აღდგენა საქართველოს და სპარსეთის შორის, ტფილისში მყოფ სპარსეთის გენერალ საკონსულო მიერ აღძრულია ტფილისის საქართველოსა და სპარსეთის შორის რკინის გზით მიმოსვლის აღდგენისა და ამასთთან ჯულფაში, ტფილისში არსებულ ტყრაზის რკ. გზის მოძრავ შემადგენლობის გაგზავნის შესახებ. ვინაიდან ამ საკითხის დადაწყვეტა ერთნაირად დამოკიდებულია იყო სამეთო ოსმალეთის მართველობისაგან, ამიტომ სპარსეთის საკონსულომ მიმართა მათ სათანადო განცხადებით. ამ ქამად საქართველოში მყოფმა საბჭოთა რუსეთის წარმომადგენლობამ აცნობა სპარსეთის გენერალურ კონსულს, რომ მისი მხრით ალ ნიშნულ რკინის გზით მიმოსვლის აღდგენის არავითარი დაბრკოლება არ მოელის თუ კი ამაზე დასთანხმება საქართველოს მთავრობა და ოსმალეთის სარდლობა.

თანახმად სპარსეთის გენერალური საკონსულოს განცხადებისა, მას ასეთივე თანხმობა მიეცემა აქვს ოსმალეთის სარდლობისაგან. საკონსულოს ფიქრობს, რომ ტაგრაზის რკინის გზას მოძრავ შემადგენლობის ჯულფაში გადატანა დაუფეს საქართველოსა და სპარსეთის შორის წესიერ მიმოსვლის აღდგენას და შეჩნის შესაძლებლობას საქართველოდან სპარსეთში ეგრთის ბაზრების საჭიროს გადატანასას და ამავე დროს საქართველოში სპარსეთის პოლის შეტანასას.

საქართველოს გარშემო

დე-ბრიუკერი საქართველოს შესახებ.

სენტ-ეტიენის სახალხო სახლში დე-ბრიუკერმა მოქმედისათვის წოდეთ ლექცია შემდეგ თემაზე „საქართველო-პირველი სოციალისტური რესპუბლიკაო“ ლექციაზედ მოწვეულნი იყვნენ ქალაქის ყველა შეკედრებული მუშები. ლექციის დროს ისმენდნენ აწყენებდენ სურათებს. დე-ბრიუკერი ფერჭობს ამგვარივე მოხსენების წაკითხვას ბელგიის სხვა ქალაქებშიც.

რენოდელის წერილი კავკასიის მდგომარეობის შესახებ.

გაზ. „თავისუფალ სიტყვაში“ მთთავსებელია პიერ რენოდელის წერილი ამიერ კავკასიის მდგომარეობისა და სოციალ-დემოკრატიის მიზნების შესახებ. ბატონი ავტორშნიშნავს, რომ მოკავშირეებმა უნდა იცნონ ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკათა დამოუკიდებლობა, ხელი შეუწყონ მათ დაახლოებასა და ფედერატიულად შეკავშირებასო.

ახალი ამბები

◆ **დახმარება დახმირებულთა.** შრომის სამინისტრო შეიდგა მთავარობაში შემდეგომ. ლობით დროოის სოციალურ დახმარების კომიტეტს შეუძენა მისცეს დასახირებულ ჯარის კაცებს და მათ ოჯახებს, დახმარება თანაბრად იმ მოწმობებისა, რომლებსაც მისცემს აღნიშნულ პირებს საქალაქო თუ სავარაუო თვითმმართველობები.

◆ **საქართველოს ტენისკერ საზოგადოებაში.** ხოლო 30 ოქტომბერს, საღამოს 7 საათზე ეროვნულ (ყოფილ ფრიანინის) ქუჩ., № 11, შესდგება საქართველოს ტენისკერის საზოგადოების საზეიმო სხდომა საქართველოს იურიდიულად ცნობის გამო.

◆ **სახელმწიფო გადასახადები.** თანაბრად ფინანსთა სამინისტროს წაასწორო ცნობების გასულ 1920 წლის განმავლობაში პირდაპირი გადასახადის სახით 211.388.555 მანეთი შემოსულა-ეს შემოსავალი თვეების დამიხედვით შემდეგ ნაირად ნაწილდება: ანვარშემოსულა—18.500.000 მანეთი, თებერვალში—10.118.000 მანეთი, მარტში—8.107.000 მანეთი, აპრილში—7.335.000 მან. მაისში—4.761.000 მან. ივნისში—6.800.000 მან. ივლისში—5.700.000 მანეთი აგვისტოში—6.450.000 მან. სექტემბერში—13.500.000. მ. ოქტომბერში—32.127.000 მან. ნოემბერში—37.317.000 მან. და დეკემ.—62.185.000 მან. შემოსავალი პირდაპირი გადასახადის ხახით იზრდება წლის დასასრულზე. 1919 განმავლობაში პირდაპირი გადასახადის სახით სულ—388 მილ. მანეთი შეიძლება.

◆ **ნავთის წარმოება.** ნავთის ამოღების ახალ საზოგადოების საორგანიზაციო კომისიამ დაასრულა ის ხელშეკრულების პროექტის დამუშავება, რომლითაც უნდა შეიკრას საზოგადოება მთავრობას. ხელშეკრულების პროექტი მოკლე დროში გადაეცემა მთავრობას განსახილველად.

◆ **სახიფათო სამეურნეო კოოპერატიული საზოგადოება.** მეშვიდა სასხლეთში, დაბალ მოსაზღვრეთა პროც. ვიფორის შენობაში შესდგა კრება ახალ „ქართულ პირველ სასოფლო სამეურნეო კოოპერატიულ საზოგადოების შეორანაი“, ამ კრებაზე არსებული იქნა გამეორება, რომელსაც-დუკაჟი ილოს ოჯახით ბორჩალოს მაზრაში და სხვებიც თავისუფალი მიწები დასახლებულთან.

◆ **მადლობა.** განათლების სამინისტროს მადლობა გამოუცხადა კირა-ფარიანების მოსახლეთრეთ საქართველოს იურიდიულად ცნობის დღესასწაულის დღეს განსაკუთრებული ენერგიისთვის და ზეიმის სათანადოდ გადაღებისა და ამაეე საუთხისეე ცერაზე წვენებისათვის.

◆ **შეცდომის გასწორება.** რუსეთის საგარეშოპირო და დამხმარე საზოგად. ბათომის კანტორის განცხადებაში, რომელიც დაბეჭდილია ჩვენს ორშაბათის „ლეკ“ ს № 14, 15 და 16 შეცდომით დაბეჭდილია: 1 პენეუები № 6393769; 2 პენეუები: № № 5883116 და 581261—უნდა იყოს: № № 5381116 და 5881261.

საქართველოს დამოუკიდებლობის იურიდიულად ცნობის გამო

მისალმებანი

საქართველოს დამოუკიდებლობის იურიდიული ცნობის გამო დამფიქრებული კრების თავმჯდომარისა, მთავრობის თავმჯდომარისა, სამხედრო მინისტრისა, შინაგან საქმეთა მინისტრისა, და სხვების სახელზე მრავალი მისალმებელი დეპეშები მოვიდა. სამხედრო მინისტრის სახელზე დეპეშები მოვიდა ლაგოდეხიდან, ყაზბეგიდან, ოზურგეთიდან, ტყვარჩელიდან და ახალ-ქალაქიდან. მთავრობის თავმჯდომარის სახელზე დეპეშები მოვიდა: სკარიდან, თეთრიასიდან, ზესტაფონიდან, ქუთაისიდან, სიღნაღიდან, გომიდან, ახალციხიდან, ქუთაისიდან—პროფესიონალური კავშირებისაგან, სამტრედიიდან—ქალაქის თვითმართველობისაგან, ლაგოდეხიდან—ადგილობრივ ერობისაგან, თბილისიდან—სოციალ-დემოკ. კოლექტივისაგან, ლაგოდეხიდან—ქართული სკოლის მოყვარეებისაგან, ვარან, ქოფკიდან—სახალხო გვარდიის ბათალიონისაგან, გომიდან—სახალხო ყარაულობისაგან, ბათუმიდან—სოც. დემ. ორგანიზაციისაგან. ჭიათურიდან—სახალხო ყარაულობისაგან, ხონიდან—მიწის მხარეთა კოოპ. კავშირისაგან, თფილისიდან—საავიაციო რაზტიდან, ტფილისიდან—უმაღლეს პირველ დანიშნულების სასწავლებლისაგან, ეკატერინოვკიდან, ხონიდან, წყნეიდან და ზუგდიდიდან—ერობებისაგან, სახარეთიდან—ახალგაზრდა მარქსისტების ორგანიზაციიდან, ტფილისიდან—მეურნეთ კოოპერატიული საზოგადოების, ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორისაგან.

— რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარეს 6 თებერვლის სასახლეში ეახლენ და მოულოცავს ცნობა შემდეგ უცხო სახელმწიფოთა წარმომადგენლებისა:

1) დიდი ბრიტანეთის უმაღლესმა კომისარმა სტ.ჯოზე, 2) საფრანგეთის უმაღლესმა კომისარმა შევალიემ, 3) საფრანგეთის სამხედრო წარმომადგენლობის პოლკ. კორნეტმა, 4) გერმანიის დიპლ. წარმომადგენელმა რაუ-შერმა. 5) იტალიის ელჩმა ჩერრუტიმ. 6) იტალიის კონსულმა ფრანზონიმ. 7) რ. ს. ფ. ს. რ. დიპლ. წარმ. შეინმანმა. 8) ამერიკის დამხმარე კომიტეტის წარმომ. ლენგრამ. 10) ომსმალოთის დიდი ნაც. ყრილობის წარმომადგენელმა ქიაზიმ ბეგმ. 11) პოლონეთის რესპუბლ. წარმომად. ოსტროვსკიმ. 12) ნიდერლანდიის ვიცე-კონსულმა ფონ ალენ შტიენმა. 13) ნორვეგიის კონსულმა სონდლიმ. 14) ისპანიის ვიცე კონსულმა ბარსიგიანმა. 15) სპანიძნეთის წარმომად. სკეფორისმა. 16) ფინლანდიის დიპლ. წარმომადგ. პოლკოვ. ბერგვიტმა. 17) ჩეხო სლოვაკის ნაც. საბჭოს წარმომ. სტაროშმა. 18) სპარსეთის გენერ. კონსულმა მოდა-ზეტ დოვლე. 19) ადერბეჯანის სამხედრო რეს. დიპლ. წარმომ. ნადიმეფიმა. 20) სომხეთის სპეციალ. რეს. დიპლომ. წარმ. შავიროვმა. 21) სომხეთის დიპლომ. წარმომად. კაცენსმა 22) ესტონის კონსულმა პაულმა. 23) ლატვიის კონსულმა დაილიდმ. 24) ესპრეთის საბჭოს წარმომადგენელმა.

დღესასწაული სოხუმში

საქართველოს დამოუკიდებლობის იურიდიულად ცნობა დიდი ზეიმით ეღლესასწაულა დასაქმა. თავისუფლების ქუჩაზე გამწკრივებული იყო მთელი გარნიზონი. დიდძალ ხალხს თანადასწრებით აბხაზეთის კომისარიატის თავმჯდომარემ ემიჭაჩის წაკითხა ტელეგრამები მოსული დეპეშა საქართველოს იურიდიულად ცნობის შესახებ. ამის ხასიათზედ გასროლილ იქნა რამოდენიმეჯერ ტყვიამფრქვეველები დან. ამავე დროს ნაოსნადგური შეოფი იტალიის გემი „ეოსო“ შეაკრა ზღვიდან და ზეიმს რამოდენიმე გასროლით მიესალმა. შემდეგ შესდგა პატივის, რომელშეც შემდეგი რეზოლუცია გამოიკრა: „სოხუმის მოქალაქეთა მოადგილეობრივნი მიტინგი, რომელიც მოისმინა კომისარიატის თავმჯდომარის ცნობა საქართველოს იურიდიულად ცნობის შესახებ, უკმაყოფილების ხმა მთელ მთავრობას, რომელმაც სალამს მთელ მთავრობას, რომელმაც სალამს მთელ მთავრობას, რომელმაც სალამს

გარეულება, „მიტომ ღირსი საქართველოში უარის ჰყოფდეს ქართველ კათოლიკეთა არსებობას, ქართველ ებრაელთა, ქართველ მაჰმადიანთა და ამ ჯვარით იმედოვნებენ, რომ ქართველს ერს ჯერ ამ ხალხებს ნოვაზორები, მერე სხვებსა და ბოლოს მათი გარულებაც აღვილი იქნებაო. ამიტომ მკითხველს გავაცნობთ ქართველ ებრაელთა საქმეს, თუ რუსეთის მთავრობის ბრძანებით მათაც ცენზორია როგორ სდევნიდნენ ქართველ ებრაელებს და როგორ ზღუდავდნენ ამათ შესახებ ყოველგვარს, რომ მის საწყალობით ქართველ ებრაელთა შესახებ კამათი და კითხვები არ გაბრუებულიყოს ქართულს წერილობაში.

ამიტომ ვე მოვიყვანთ შემდეგ ამბავს, რაც კავკასიის ცენზორის კომიტეტში მომხდარა და აქედან მკითხველი აღვილათ წარმოიდგენს იმ გარემოებას, თუ ქართველ ებრაელთა შესახებ ლაპარაკი როგორ უნდა ყოფილიყოს აკრძალული ქართულს წერილობაში რუსეთის ცენზორებისაგან.

1886 წ. ცენზორის კომიტეტში წარადგინე ნებართვის ასაღებლათ ერთი ხელნაწერი წერენი, ხასელთაბრი, ხბარიშენ თუ არა უჩიები ქრისტიანების სასხლის, პროფესორის ხვოდსონისა, რუსულიდან ნათარგნი ქართულათ, წარდგენის შემდეგ, გავიდა ორი კვირა და მე მიველი კომიტეტში ხელნაწერის მისაღებათ. მისულის შემდეგ ხელნაწერი მოგვითხრა, მალე მითხრეს, რომ თქვენი ხელნაწერი ცენზორის კომიტეტმა აკრძალაო.

ამ გარემოებამ მე გამაკვირვა, რადგანაც ქართულ დედაენაზე მე წარვადგინე რუსული დედაენა, რომელიც იყო დაბეჭდილი პეტერბურგში შესმენი ღირსი 10 კაპ.

მე ვთხოვე ენა სჩქონის კომიტეტში მოველი კიდეც. მაშინ კომიტეტის თავმჯდომარემ მე ხალეფსკი გაბლეთი და რუსული ენის უფროსის ცენზორათ იყო ბეზაბრაზოვი, კომიტეტში შესულის უნდა მე ლაპარაკი დამიწყო რუსული ენის ცენზორ ბეზაბრაზოვმა ასე:

— ბატონო ზაქარია, თქვენ ამირეთი ხელნაწერის წერენს გამოიკვმაზ?

დიახ ვიმირეს, ვუპასუხე.

მერე მან მკითხა:

— ურიებმა, ანუ ჟიდებმა ალბათ მეცარი მოგაცეს ფული. მე მიუგე:

— „არასეთი, რისთვის უნდა მიეცათ იმით ჩემთვის ფული. მან მკითხა:

— მაშ თქვენი ფულით ბეჭდავ მაგ წიგნს?

— „დიახ ჩემი ფულით ვბეჭდავ".

მერე კიდევ მომპრათა მან ასე:

— თუ კი შენი ფულით ბეჭდავ მაგ წიგნს, მაშინ მაგის მაგიერ თქვენ რატომ არ ბეჭდავ პატრე დიდის ცხოვრებას, ან ეკატერინე მეორისას".

მე მიუგე: თავის დროზე ჩვენ იმ წიგნსაც დავბეჭდავთ, ეხლა კი ამის დაბეჭდვა გვინდა. მან მომიგო.

— მაგ წიგნის დაბეჭდვა არ შეიძლება, შენ ქართველი ქალი ხარ, ქრისტიანი და არა გრაცხენიან, რომ მაგ წიგნს ბეჭდავ. შენ წაგიკითხავს კაგლოს წიგნი ურიების და მაგ წიგნის შესახებ თუ არა, თუ არ წაგიკითხავს, წადი ჯერეთ ის წიგნი წაიკითხე და მერე მოდი და ილაპარაკე.

მე ვუპასუხე: მე კაგლოს წიგნი არ წამიკითხავს, ჩემთვის საქმიანია პროფესორის ხვოდსონის ავტორიტეტი. ცენზორმა მასცა ასეხი:

— ეს ვიცოთ, რომ პროფესორს თავის სტუდენტებისთვის უნივერსიტეტის კაფედრიდან ზოგიერთებს ურიებზე ხბარით, ან რაც შეიძლება რუსულათ დაიბეჭდოს, ბევრი ამ აქ არ შეიძლება რომ ქართულათ დაიბეჭდოს.

მე მიუგე პასუხათ: რასაკვირველია ჩვენ ვიცით, რაც რუსულათ იბეჭდება, იმის დაბეჭდის ნებას ჩვენ არ გვაძლევენ. რაც რუსები არიან. ჩვენც ისეთივე ქვეშევრდომნი ვართ და ჩატრის არ უნდა მოგვცენ ჩვენ ამ საარგებლო წიგნის დაბეჭდის ნება.

მან კვლავ მითხრა:

— რუსებმა თავის ხელმწიფეც მოკლეს და ქვეყნე ბზამთ შასა, თქვენ არ მოგცემთ მაგ წიგნის დაბეჭდის ნებას, ჩადაანაც თქვენი ზანი სულ სხვა არის მაგ წიგნის დაბეჭდის გამო. მეც ვკითხე ეს მიზეზები, მან ეთი პასუხი მომცა:

— ის თქვენი მიზანი რა არის მაგ წიგნის ბეჭდვისთვის; თქვენ მაგ წიგნით ჯერ რაღაცეულს და ურიებს წააჩხუბებით და მას რე თქვენ ასტეხთ საზოგადო ომი ბუნტს ყის მთავრობის წინააღმდეგ, აი ეს არის თქვენი აზრი და ამიტომ ლაპარაკი მეტი აქ აღარ შეიძლება.

ასე გათავდა საქმე და ხელნაწერი აღარ მომეცა, წამართვეს და აკრძალეს. მე მინდა არ დავთვეც და ეს საქმე პეტერბურგში პროფესორის ხვოლსონს ვაცნობე, ქართული დედნიც მას გაუგზავნე, მან პეტერბურგის ცენზორს ნება დართვევინა და ხელნაწერი ნება დართული მოვითვი, მე მაინც გავმავლი ეს წერენი. მერე აქაური კომიტეტი ამიტყდა და ჩვენის მიპირებენ, მაგრამ შერცხვათ და თვი დამანებეს. ის კი ვნახე, რომ იმ დროიდან პეტროგრადში, მოსკვის ქართული წიგნების ცენზორები საქმე.

ზ. ჭ.

S. P. **მანაწერი:** ქართველ ებრაელთა დევნა რუსეთის მონარქიული ცენზორებისაგან შემდეგის გარემოებითაც მტკიცდება. ტფილისში ებრაელებს ჰქონდათ „ყასპის დუქანი", რომელსაც ზედ სახელათ ეწერა რუსულათ „ყასპის დუქანი ქართველ ებრაელთა". ბუსის მთავრობამ ეს აკრძალვა და უბრძანა, რომ დუქანს დაწერეთ „ყასპის დუქანი კავკასიის ებრაელთათო". ამიტომ მთავრობამ მათ დაბრძანებაც დაჰპირდა, ურიებმაც შეასრულეს ეს და ქართულის მაგიერ კავკასიის უწერიეს.

ზ. ჭ.

დედანს აწერია: „ვამტკიცებ" ფინანსთა ტ ეპარტამენტის მოწვმობის მინისტრის ამხანაგი ხ. **ივანიანი.**

დედანთან სწორია ფიქსი. სამოქალაქო წინაწილის საქმის მწარმოებელი ვ. **ცეხანოვსკი.**

წ ე ს დ ე ბ ა

სამეგრელოს სავაჭრო - სამრეწველო ბანკისა.

(მეგრ.-ბანკი).

I. დებულება და კაპიტალი ბანკისა.

§ 10.

ბანკის აქციები, აქციონერთა სურვილისამებრ შეიძლება იყოს სახელობითი ანუ უსახელონი. ყველა აქცია უნდა იყოს ამობეჭდილი წიგნიდან, საცა რიგება ტალონი. აქცია ეს ეძლევა პატრონს დანომრილი და ხელმოწერილი გამგეობის სამი წევრისა, მოსპილი ტალონის და მოლარის მიერ, თან ბეჭედ დაკრული. თითოეულ აქციას დაერთვეს კუპონების ფურცელი დივიდენდის მისაღებად ათი წლის განმავლობაში, ამ ვადის გასვლის შემდეგ აქციის პატრონს მიეცემა ახალი ფურცელი კუპონებისა.

§ 11.

გადაცემა ბანკის უსახელო აქციებისა ერთისაგან მეორის ხელში არავითარ ფორმალობის შესრულებას არ მოითხოვს და ბანკს უსახელო აქციის პატრონად მიუღია ის მიჩნეა, ვის ხელშიაც აქცია არის; სახელობითი აქციების გადაცემა კი უნდა ეცნობოს ბანკის გამგეობას, რომელსაც უნდა წარუდგინონ თვით აქციები და იმან უნდა გადასცეს ახალ პატრონს.

§ 12.

აქციონერის სიკვდილის შემდეგ მისი უფლებები გადადის მის მემკვიდრეებზე კანონისა ან ანდერძისამებრ, ხოლო არავითარი შემთხვევაში თითოეული აქცია არ იქვეითებარება განაწილებას.

§ 13.

II. ბანკის ოპერაციები.

სამეგრელოს სავაჭრო-სამრეწველო ბანკს ნება აქვს აწარმოოს შემდეგი ოპერაციები:

ა) განაღდება როგორც საქართველოს, ისე უცხო ქვეყნის ვექსილებისა და ყველა სხვა ვექსულ გირაგიაზე დამფუძნებელ ვალდებულების ქალალდისა ვადით არა უგვიანეს ცხრა თვისა და აგრეთვე განაღდება (გადაგირავება) ბანკის მიერ განაღდებული ვექსილებისა და ვალდებულების ქალალდებისა, რომლებზედაც ბანკის ბლანკი უნდა იყოს წარწერილი;

ბ) წარმოება სესხისა და კრედიტის გახსნა ვადით არა უგვიანეს ცხრა თვისა და აგრეთვე სპეციალ მინდობილი ანგარიშისა კონტოკორენტის სახით:

1) გირავნობის ქვეშ სახელმწიფო პროცენტიანი ქალალდებისა, პაემისა, აქციებისა, ობლიგაციებისა და გირავნობის ფურცლებისა, ისე რომ სესხი არ უნდა აღემატებოდეს ოთხმოცდაათ პროცენტს (90%) მათი საბირჟო ფასისაც;

2) გირავნობის ქვეშ კონოსამენტებისა, საქონლის საწყობის მოწმობებისა (ვარანტებისა) საქონლის გადასზიდვის ბარათებისა და სატრანსპორტო კანტორათა, რკინის გზების, ელეკტრონთა და სანაოსნო საზოგადოებათა კეიტანებისა ან საქონლეზე, რომელიც აღვილად არ გაფუჭდება. ამ შემთხვევაში გაცემული სესხი არ უნდა აღემატებოდეს ორ მესამედს $^2/_3$ ამ საქონლის ღირებულებისას და ეს უკანასკნელი უნდა იყოს დაზღვეული ათი პროცენტით მეტ ფასში, ვიდრე გაცემული სესხი და აგრეთვე დაზღვეული ვადეც ერთი თვით მაინც მეტი უნდა იყოს სესხის ვადაზედ და დაზღვევის პოლისებიც ბანკში უნდა ინახებოდეს;

3) გირავნობის ქვეშ ადგილად გაფუძებელი საქონელთა, ხოლო გაცემული სესხი არ უნდა აღემატებოდეს $^3/_4$ ამ საქონლით ღირებულების ორ მესამედს ($^2/_3$) და თან ეს საქონელი უნდა დაზღვიოდეს იყოს ცეცხლისაგან უშიანი და ქვეითსაიმედო, გამგეობის აზრით, შენობაში და აგრეთვე დაზღვეული უნდა იყოს არა ნაკლებ ათი პროცენტით მეტ ფასშია, ვიდრე გაცემული სესხი, ვადაც დაზღვეული ერთი თვით მაინც მეტი უნდა იყოს, ვიდრე ვადა სესხისა, პოლისიც ბანკში უნდა ინახებოდეს და ქირა შენობისა, საცა საქონელია შენახული, ერთი თვისა მეტი უნდა იყოს გადახდილი, ვიდრე სესხის ვადაც;

4) გირავნობის ქვეშ ძვირფას ლითონთა და ოქროს მისაღებ ასიგნოვკათა, რომელზედაც გაცემული სესხი არ უნდა აღემატებოდეს ოთხმოცდაათ პროცენტს (90%) დასაგირავებელ ლითონის დაკანონებულ (და არა საბირჟო) ღირებულებისას.

შენიშვნა 1. სესხის გაცემის და კრედიტის გახსნის დროს გრაოს ქვეშ, რომელიც ამა პარაგრაფის, ბ მეზლის 2 და 3 დანაწილებაში აღნიშნულია, ვადით არა ნაკლებ ორი თვისა, როდესაც ამა სესხისა და კრედიტისა შეიძლება გადიდებულ იქნეს გამგეობის და სამჭის ერთხმივ გადაწყვეტილებით გირაოს ღირებულების 80%/₀ მდე. ნუსხას საქონლისა და საქონლის სამოვნებისა, რომელთა ქვეშ შეიძლება გაიცეს სესხი და გაიხსნას კრედიტი აღნიშნულ გადიდებულ რაოდენობით, ამტკიცებს ფინანსთა მინისტრი.

შენიშვნა 2. ბანკს ნება აქვს, განსაკუთრებულ შემთხვევაში, სამჭის წევრთაგანი, დაიგირავოს საქონელი და დასტროეს იგი შესანახად დამგირავებლის ხელშივე, ხოლო გადაღებულები კი უნდა ჩამოერთვას, რომელშიაც ნამდვილად უნდა იყოს აღნახსენი საქონლის რაოდენობა და ბინა, სადაც ის ინახება, თან დამგირავებელმა უნდა იტვირთოს კანონით დაწესებული პასუხისმგებლობა შესანახად აღებული საქონლის ყაიდალობისათვის. პირველივე დამგირავებლისაგან განსაზღვრული და ბანკის მიერ შემოწმებული საქონლის შედგენილობა შეიძლება შეიცვალოს მხოლოდ ბანკის წერილობით ნებართვით.

გ) მიღება ფულის ბანკისადმი გადაცემული ვექსილებით, ვადიან საბუთებით და პროცენტიან ქაღალდებითა.

ᲒᲐᲜᲪᲮᲐᲓᲔᲑᲐᲜᲘ

საყოველთაოდ ცხადდება, რომ თანახმად ქუთაისის ოლქის სასამართლოს რეგისტრატორული განყოფილების 25 იგნისის 1920 წ. დადგენილებისა; შტატნილი ნუსხა, წესდება დასაფუძ საქართველოს სტვაპროსა. მრეწველო ბანკის დაარსებული ქუთაისში.

0596 1—1

დაიკარგა ტფილისის ქალაქის ლომბარდის კვიტანცია № 162048 500 მანეთისა. გაუქმებულათ ჩაითვლოს. 493 3—1

დაიკარგა პირადობის მოწმობა № 1642 ეკატერინე ბაბასოვას სახელზე, მცხეთელი ტფ. პოლიტხნიკუმიდან. გაუქმებულად ჩაითვლოს. 489 1—1

დაიკარგა საოჯახო პასპორტი № 1 ბიგადან გალუსტის ძე ოვანესიანის სახელზე, მიღებული ახალ ქალაქის მდებარე მოქალაქეთა სამმართველოდან 1902 წ. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 497 1—1

ეკატერინე ბაგდანის ასული კასპაროვისა აცხადებს, რომ მისი ქმარი არშაკ არაკელის ძე კასპაროვი, რომელიც ეძახი თავი წვიდი ტფილისიდან საექიმოთ, დღისით სწანს და თუ ვინმემ იცის მის შესახებ რაიმე, სთხოვს აცნობოს ახალი საბეის ქ. № 29.

384 3—3

დაიკარგა საოჯახო პასპორტი იოსი გრიგორის ძე სპეკტორის სახელზე, მიღებული ქ. ოდესაში. გაუქმებულად ჩაითვალოს.

491 1—1

დაიკარგა მორიგი ჯარში გამწვევი უწყება № 37 აღექსი ანასტასის ძე ანასტასოვის სახელზე, მიღებული მე 6 უხშ. კომისარიატიდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 476 1—1

ქუთაისიდან შემოქმედის საქართველო სასამართლო ამით აცხადებს, რომ 1920 წ. დეკემბრის 15-ს შემოსულია თხოვნა ქ. ფოთში მცხოვრების გიორგი პავლეს ძის შეფარაგიანის განქორწინებაზე მეუღლე ვალენტინა ივანე რიაბინკოვის ასულთან. მოსსენებული მეუღლენი, მთხოვნელის განცხადებით, არიან დაქორწინებულნი 1911 წ. თებერვლის 11-სიმბირის გუბერნიის ქ. სიზრანის ეკლესიაში. როგორც თხოვნაში აღნიშნულია, ვალენტინა მეუნარგიანი წასული ქ. ფოთიდან 1914 წელში ქმრის ომში ყოფნის დროს. მას შემდეგ არა აქვს მასზე არავითარი ცნობა. ამ განცხადების ძალით ყველა ვინც კი იცის ვალენტინა ივანეს ასული შეფარაგიანის საცხოვრებელი ადგილი. ვალდებულია აცნობოს ეს ორი თვის განმავლობაში ზემოხსენებულ სიპასარეო სასამართლოს ქ. ფოთში.

451 3—1

დაიკარგა სამხედრო სამსახურის ნუსხა და პირადობის მოწმობა, მიღებული ზესტაფონის თემის გამგეობიდან ისაია ოქრუას ძე ბიბილაშვილის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 498 1—1

დაიკარგა მოწმობა და ბარათი, მიღებული ტფ. პოლიტეხნიკუმიდან ეკატერინე მიხეილის ასული ერისთავის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 503 1—1

დაიკარგა სარეგისტრაციო ბარათი, მიღებული ტფ. სამხედრო ლრიცხვის უფროსისაგან და საოჯახო პასპორტი მეიერ აბრამის ძე ბინოვის (იგივე ხაბა მოშუშვილის) სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 492 1—1

დაიკარგა პასპორტი № 9251, მიღებული ტფ. პოლიციისტრისაგან, სამხედრო ბეგრანის სამმართველოდან პირადობის მოწმობა, მიღებული ტფ. სამხედრო ლრიცხვის უფროსისაგან და პირადობის მოწმობა სურათით, მიღებული რკ. გზის სამმართველოდან არშაკ დარჩის ძე ტერ ოგანზოვ (იგივე ზამკაშვილის) სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 496 1—1

დ აკარგა ტფ. პოლიტხნიკური ინსტიტუტის მოწმობა № 314 1918/19 წ. ერნანდე ზაქარიანის სახელზე, გაუქმებულად ჩაითვალოს. 501 1—1

ქართული მერკანტილის ამხანაგობა „განთიადი"-ს გამგეობა

ამით სთხოვს ამხანაგობის პაების მესაკუთრეთ და შემნახველებს, მობრძანდნენ

საგანგებო საზოგადო კრებაზე,

რომელიც შესდგება ხუთშაბათს 1921 წ. თებერვლის 17-ს საღამოს 6 ს. კერძო ლომპარდის შინაზე.

დ ა ნ ა ხ ი რ ი დ ღ ე ლ ი:

გამგეობის მოხსენება წარმოების ღიკვიდაციის შესახებ. იმ შემთხვევაში თუ კრება, საკმაო წევრთა გამოუცხადებლობის გამო არ შესდგა, მაშინ მეორე კრება გაიმართება იმავე დღეს საღამოს 7 ს., რომელიც კანონიერად ჩაითვლება, რაოდენი იმხანაც არ უნდა დასწროს.

500 1—1